

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6707208316
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6707208316.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. M. XX, XXX XX F., pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 379,74 Eur s príslušenstvom, vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 1377/07, o návrhu na prerušenie konania a o odvolaní oprávneného proti Uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 11Er/3495/2007-17 zo dňa 07. marca 2012 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a**.
- II. Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 11Er/3495/2007-17 zo dňa 07. marca 2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Zvolen (ďalej len „exekučný súd“) exekučné konanie zastavil. V odôvodnení rozhodnutia exekučný súd uviedol, že exekučným titulom - rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, zo dňa 26. februára 2007 sp. zn. SR 0738/07 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), bola povinnému uložená povinnosť na zaplatenie istiny vo výške 379,74 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 20. septembra 2006 do zaplatenia zo sumy 371,77 Eur a povinnosť nahradiť trovy konania v sume 132,58 Eur. Exekučný súd s poukazom na ust. § 45 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZRK“) konštatoval, že rozhodcovský súd zaviazal povinného na plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Za plnenie v rozpore s dobrými mravmi považoval exekučný súd skutočnosť, že poskytnutím úveru vo výške 10.000,- Sk sa povinný zaviazal vrátiť túto sumu zvýšenú o 5.680,- Sk, ide teda o navýšenie vo výške 57 % z poskytnutej sumy úveru v priebehu 7 mesiacov. Na základe uvedeného exekučný súd podľa § 45 ods. 2 ZRK exekúciu zastavil.

Proti napadnutému rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. K výške úrokov z omeškania uviedol, že povinný podpísaním zmluvy o úvere vyjadril súhlas so zmluvnými podmienkami, t.j. aj s výškou úroku z omeškania. S poukazom na Obchodný zákonník a rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR konštatoval, že výška úrokov z omeškania sa upravovala predovšetkým dohodou strán, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere nebolo možné odvodiť pre obchodné záväzkové vzťahy obmedzenie výšky úrokovej sadzby, ktorú si môžu zmluvné strany dohodnúť. Oprávnený uviedol, že dohodnutý úrok z omeškania je sankciou a postihuje dlžníka, ak ten poruší svoje povinnosti vyplývajúce mu z dohodnutej zmluvy. Uviedol, že povinný za porušenie svojej povinnosti by mal znášať vopred dohodnutú sankciu, s ktorou pri uzatváraní záväzkovo-právneho vzťahu súhlasil. Oprávnený má v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti aj predmet podnikania - poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Oprávnený je toho názoru, že v zmysle § 499 OZ si mohol dojednať odplatu

- v jeho prípade príslušný poplatok pozostávajúci v 1/3 z dohodnutého úroku a v 2/3 z nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Oprávnený uviedol, že súd v danom prípade posudzoval vec, o ktorej už raz právoplatne rozhodol (vydal poverenie na vykonanie exekúcie). Oprávnený žiada, aby všeobecný súd postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prerušil konanie a podal ústavnému súdu SR návrh na konanie o súlade ust. § 44 ods. 2 veta prvá a druhá zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) s článkom 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR. V závere odvolania podal oprávnený aj Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“). Oprávnený zároveň súdu navrhol, aby boli Súdnemu dvoru Európskej únie predložené prejudiciálne otázky v nasledovnom znení:

1) Má sa ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov?

V prípade zápornej odpovedi Súdnemu dvoru na prvú otázku, oprávnený navrhol otázku v znení:

2) Je možné ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje ustanovenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a) pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť rozvážovaciou podmienkou rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade vnútroštátnymi predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu“?

3) Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujú vnútroštátne procesné a aj hmotné ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie exekučného súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že oprávnený navrhuje predmetné exekučné konanie prerušiť podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p..

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej ZFEU) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie;

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 33/2012 zo dňa 29. marca 2012, v ktorom Najvyšší súd SR na základe mimoriadneho dovolania riešil aj práve otázku prerušenia konania súdom, ak rozhodol o tom, že požiada podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“) Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. V uvedenom uznesení uviedol: „Konanie o predbežnej otázke podľa článku 267 ZFEÚ má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom má Súdny dvor Európskej únie

právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady ES. Konanie o predbežnej otázke pred Súdny dvorom je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože v tomto konaní Súdny dvor Európskej únie vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.“

Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke, ktorá je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva. Zároveň prejudiciálna otázka nastolená Súdnemu dvoru EÚ nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu, jej potenciálne zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávanej spore. Odvolací súd pritom poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 6. októbra 1982 vo veci CILFIT, C-283/81, v ktorom v bodoch 9 a 10 odôvodnenia uviedol, že článok 177 ZEHS (teraz článok 267 ZFEÚ) nepredstavuje ďalší opravný prostriedok pre účastníkov konania pred vnútroštátnym súdom. Nepostačuje teda tvrdenie niektorého z účastníkov konania, že zo sporu vyplýva otázka výkladu práva Spoločenstva, na to, aby bol dotknutý súd povinný usúdiť, že ide o otázku položenú v zmysle článku 177. Naproti tomu prináleží vnútroštátnemu súdu obrátiť sa na Súdny dvor prípadne i bez návrhu. V druhom rade zo vzťahu medzi druhým a tretím odsekom článku 177 vyplýva, že súdy, na ktoré sa vzťahuje tretí odsek, majú rovnakú právomoc posúdenia ako všetky ostatné vnútroštátne súdy vo veci zistenia, či rozhodnutie o otázke práva Spoločenstva je potrebné na vydanie ich rozhodnutia. Tieto súdy teda nie sú povinné postúpiť im položenú otázku výkladu práva Spoločenstva, ak otázka nie je relevantná, to znamená v prípadoch, keď odpoveď na túto otázku, nech by bola akákoľvek, nemôže mať nijaký vplyv na vyriešenie sporu. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ Súdny dvor nie je oprávnený uplatniť právne predpisy Únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu Zmluvy a aktov prijatých inštitúciami Únie (uznesenie Súdneho dvora EÚ zo dňa 16. novembra 2010, C-76/10, bod 79).

Oprávnený v návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm c) O.s.p. žiadal odvolací súd, aby Súdnemu dvoru ES na základe čl. 267 ZFEÚ predložil tri prejudiciálne otázky. Odvolací súd považuje za potrebné k tomu zdôrazniť, že je nepochybné, že vnútroštátny poriadok umožňuje riešenie aj takých sporov, ktoré vzniknú zo spotrebiteľských vzťahov v rozhodcovskom konaní podľa ZRK. Preto považoval v danom prípade oprávneným navrhované predbežné otázky za zjavne neopodstatnené a irelevantné, a to aj vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúce konanie. Z tohto dôvodu nepovažoval za potrebné predložiť oprávneným navrhované predbežné otázky Súdnemu dvoru EÚ, aby mohol rozhodnúť vo veci samej. Judikatúra Súdneho dvora EÚ mu takýto postup umožňuje (t.j. upravuje výnimky z povinnosti súdu predložiť predbežnú otázku týkajúcu sa výkladu práva Európskej únie, ak je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok), a to v prípade, ak k danej otázke existuje ustálená judikatúra Súdneho dvora EÚ a ak výklad a správna aplikácia práva Európskej únie sú súdu úplne zjavné, t.j. keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou *acte éclairé* ako aj s doktrínou *acte clairé*. Doktrína *acte éclairé* (konanie objasnené alebo konanie už rozsúdené) je pritom založená na koherencii a vnútornej konzistencii judikatúry Súdneho dvora EÚ, teda na judikatúre, konštantnej, ustálenej, nemeniacej sa v čase. Predstavuje snahu o to, aby sa neodpovedalo na už zodpovedané a neriešili sa „problémy“, ktoré už problémami v dôsledku existencie konštantnej judikatúry vlastne nie sú. Doktrína *acte clairé* (konanie jasné alebo konanie zrozumiteľné) je založená na postuláte, že začatie konania o predbežnej otázke nie je potrebné v prípadoch, keď sú výklad a aplikácia únieového práva natoľko zrejmé, že nie je potrebné obracať sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor ES.

Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnom konaní nie je dôvod pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. Z tohto dôvodu odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že exekučné konanie prebieha na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorým bola povinnému uložená povinnosť na zaplatenie istiny vo výške 379,74 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 20. septembra 2006 do zaplatenia zo sumy 371,77 Eur a povinnosť nahradíť trovy konania v sume 132,58 Eur. Túto povinnosť uložil rozhodcovský súd povinnému na základe Zmluvy o úvere zo dňa 05.06.2006 uzavretej medzi oprávneným a povinným. Rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc konať a rozhodnúť vo veci z rozhodcovskej doložky obsiahnutej v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, v zmysle ktorého sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z uzavretej zmluvy budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Exekučný súd s poukazom na ust. § 45 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 ZRK konštatoval, že rozhodcovský súd zaviazal povinného na plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Za plnenie v rozpore s dobrými mravmi považoval exekučný súd skutočnosť, že poskytnutím úveru vo výške 10.000,- Sk sa povinný zaviazal vrátiť túto sumu zvýšenú o 5.680,- Sk, ide teda o navýšenie vo výške 57 % z poskytnutej sumy úveru v priebehu 7 mesiacov. Na základe uvedeného exekučný súd podľa § 45 ods. 2 ZRK exekúciu zastavil.

Podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia exekučného súdu dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Exekučný súd správne posudzoval plnenie priznané exekučným titulom - rozhodcovským rozsudkom podľa § 45 ZRK, pričom dospel k záveru, že poskytnutím úveru vo výške 10.000,- Sk sa povinný zaviazal vrátiť túto sumu zvýšenú o 5.680,- Sk, ide teda o navýšenie vo výške 57 % z poskytnutej sumy úveru v priebehu 7 mesiacov, čo je podľa exekučného súdu plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Avšak exekučný súd mal predovšetkým skúmať, či samotný exekučný titul bol vydaný v súlade so zákonom. Exekučný súd síce disponoval pred vydaním napadnutého uznesenia Zmluvou o úvere č. XXXXXXXX uzatvorenou medzi oprávneným a povinným dňa 05. 06. 2006 spolu so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, avšak vôbec neposudzoval, či rozhodcovské konanie bolo vykonané na základe platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, či bola rozhodcovská zmluva, resp. doložka s povinným dojednaná individuálne, resp. či nezakladá nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Ak exekučný súd poskytol povinnému právnu ochranu a plnenie odplaty za poskytnutie úveru považoval za plnenie odporujúce dobrým mravom, a preto zastavil exekúciu podľa § 45 ods. 1 písm. b), c) a ods. 2 ZRK, potom musel mať napevno ustálené, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe platne uzatvorenej rozhodcovskej doložky. Odôvodnenie napadnutého uznesenia exekučného súdu nespĺňa zákonné náležitosti (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.), preto je v odvolacom konaní odvolacím súdom nepreskúmateľné. Záver exekučného súdu o zastavení exekúcie je z tohto hľadiska nepodložený, a preto predčasný.

Najvyšší súd SR už v uznesení z 13.10.2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že „pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy“. Pre posúdenie, či exekučné konanie môže prebiehať na základe predloženého rozhodcovského rozsudku je preto potrebné zistiť, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej

zmluvy alebo doložky k inej zmluve. Skúmanie tejto podmienky by podľa názoru odvolacieho súdu malo predchádzať skúmaniu nedostatkov rozhodcovského rozsudku v zmysle § 45 ZRK. Až v prípade, že rozhodcovský súd konal a rozhodoval na základe platnej rozhodcovskej doložky, môže súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nemá nedostatky uvedené v § 40 písm. a/ a b/ ZRK alebo nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom podľa § 45 ods. 1 písm. c/ ZRK.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a podľa § 221 ods.2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.